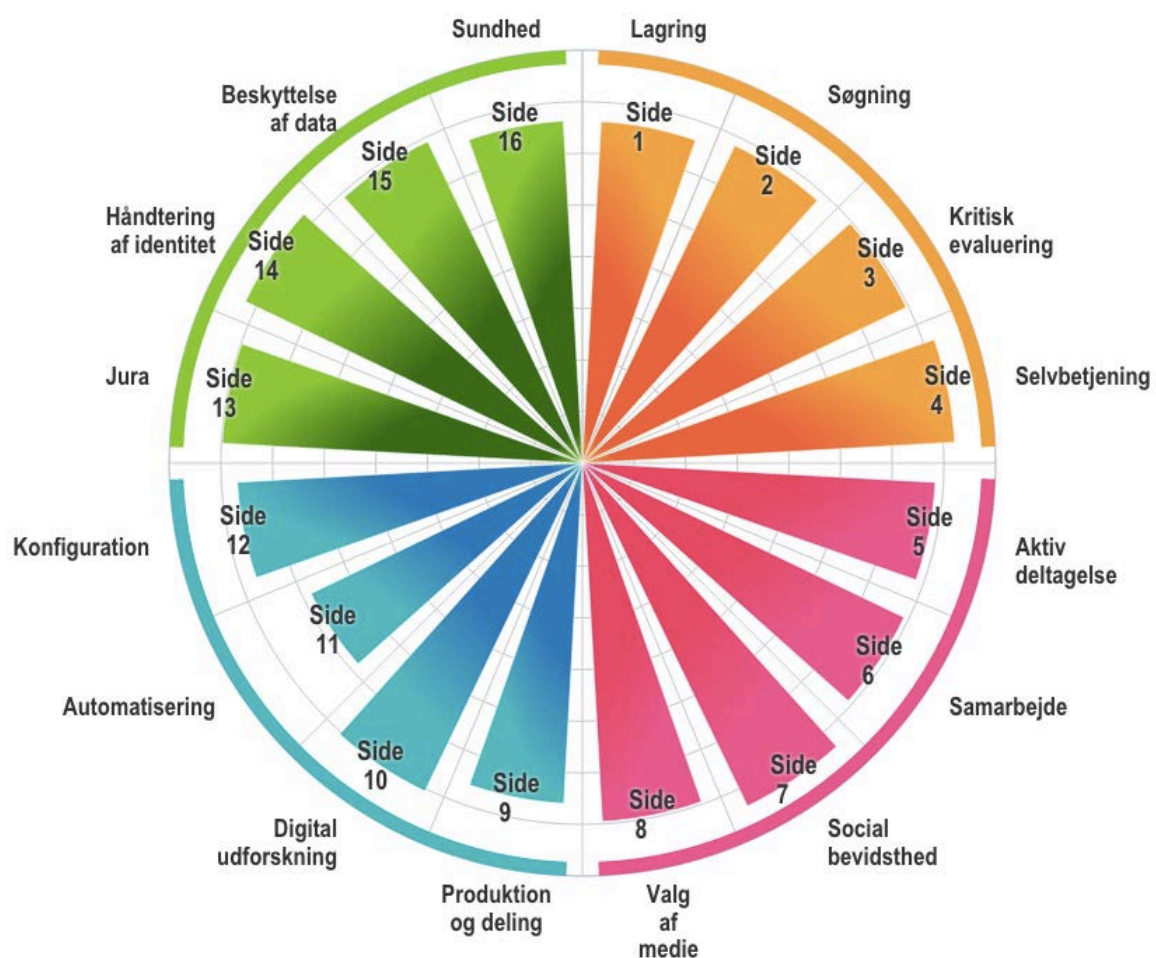

ARBEJDSPAPIRER TIL DET DIGITALE KOMPETENCEHJUL

Indhold

1. LAGRING.....	3
2. SØGNING.....	4
3. KRITISK EVALUERING.....	5
4. SELVBETJENING.....	6
5. AKTIV DELTAGELSE.....	7
6. SAMARBEJDE.....	8
7. SOCIAL BEVIDSTHED.....	9
8. VALG AF MEDIE.....	10
9. PRODUKTION OG DELING.....	11
10. DIGITAL UDFORSKNING.....	12
11. AUTOMATISERING.....	13
12. KONFIGURATION.....	14
13. JURA.....	15
14. HÅNDTERING AF IDENTITET.....	16
15. BESKYTTELSE AF DATA.....	17
16. SUNDHED.....	18

1. LAGRING

Evne til at formatere, organisere og gemme digitalt materiale samtidig med at holde både sikkerhed og tilgængelighed for øje

EKSEMPLER PÅ LAGRING

- Overvejer sikkerhed, tilgængelighed og lovlighed nøje, når indhold lagres.
- Kender til fordele og ulemper ved at gemme data i skyen, harddisk eller bærbar enhed.
- Kan formatere og gemme et billede i det mest passende format (f.eks. jpg, png eller raw).
- Forstår retningslinjerne for hvor og hvordan materiale gemmes.

HVAD VILLE FORDELEN VÆRE, HVIS JEG/VI STYRKEDE DENNE KOMPETENCE?

---

1. Vi kan spare tid og frustrationer ved at organisere de informationer, vi har brug for.
2. Vi kan sikre sammenhæng og kompatibilitet på tværs af flere og nye systemer ved, at vores data fra starten gemmes i det rette format med de korrekte metadata.
3. Vi kan mindske risikoen for at miste værdifuldt data.
4. Vi kan forbedre videndeling ved at gemme data et sted, hvor relevante medarbejdere let kan finde det.
5. Vi kan lettere konvertere og dele vores data med eksterne interessenter, når vores data fra starten gemmes i det rigtige format eller i et åbent (ikke patenteret) filformat.
6. Vi kan øge fleksibilitet, når vores data placeres og formateres i et format, der er tilgængeligt fra flere forskellige digitale platforme. F.eks. tablets, smartphones og PC.

HVAD KAN JEG KONKRET GØRE FOR AT STYRKE DENNE KOMPETENCE?

---

1. Jeg vil sætte mig ind i styrker og svagheder ved de mange mulige billedformater og lære, hvordan jeg lagrer det optimale format. [Link](#)
2. Jeg vil lære at konvertere et Word-dokument til en PDF. [Link](#)
3. Jeg vil undersøge interne procedurer og retningslinjer for lagring af data, så jeg ved, om der er gældende rammer omkring lagring, som jeg skal forholde mig til.
4. Jeg vil udforske åbne datastandarder, så jeg kan sikre, at flest muligt kan tilgå mit materiale på tværs af systemer.

2. SØGNING

Evne til at søge og finde relevant digital information, navigere mellem online ressourcer og filtrere irrelevante oplysninger

EKSEMPLER PÅ SØGNING

- Kigger f.eks. helt intuitivt og som det første efter togplaner, fakta, åbningstider, nyheder på nettet.
- Kan sortere søgeresultater efter dato, forfatter, multimedie eller filformat ved hjælp af filtre.
- Kan hurtigt undersøge et komplekst emne, finde fakta, læringsmateriale eller eksperter ved at søge på relevante søgemaskiner.

HVAD VILLE FORDELEN VÆRE, HVIS JEG/VI STYRKEDE DENNE KOMPETENCE?

---

1. Vi kan blive bedre, mere proaktive og hurtigere til at finde korrekte oplysninger, gode løsninger, fakta mv.
2. Vi kan blive bedre til at søge de rigtige steder (fremfor altid at anvende Google).
3. Vi kan danne et hurtigt og præcist overblik over et emne samt prioritere de mest essentielle informationer.
4. Vi kan bedre styre og øge antallet af besøgende på vores website, når vi forstår søgerobotter og kan optimere vores side.
5. Vi kan blive bedre til at finde sager og ressourcer i vores egne systemer.
6. Vi kan blive bedre til at finde og identificere eksisterende løsninger i stedet for at skulle genopfinde det selv (mere tid til kerneopgaven).

HVAD KAN JEG KONKRET GØRE FOR AT STYRKE DENNE KOMPETENCE?

---

1. Jeg vil lære at lave mere komplekse søgninger på Google. F.eks. søgning på datoafgrænsning, sætninger, ignorering af ord, sortering af hits mv. i eksempelvis google advanced search.
2. Jeg vil lære at søge på relevante personer, så jeg ved mere om dem og kan kvalificere en beslutning. F.eks. ansøgere, foredragsholdere eller eksterne konsulenter. [Link](#)
3. Jeg vil finde nogle troværdige kilder på et relevant område og 'følge' disse. F.eks. på Twitter, LinkedIn eller RSS feed fra relevante medier.
4. Når jeg ikke finder relevant information på dansk, vil jeg i stedet forsøge med engelske nøgleord. Den engelske informationsbase er langt større.
5. Jeg vil lære at søge på det relevante multimedie eller filtype. F.eks. et billede i det rette filformat og opløsning.
6. Jeg vil udforske, hvordan jeg lettest søger og finder information og data, som vi lagrer internt i organisationen.

3. KRITISK EVALUERING

Evne til at behandle, forstå og kritisk vurdere digital information, der sendes og modtages

EKSEMPLER PÅ KRITISK EVALUERING

- Overvejer f.eks. altid forfatteren og hjemmesidens troværdighed, og hvor gamle oplysningerne er.
- Ved hvordan søgerobotter gennemgår og indekserer digitale ressourcer, og hvordan disse søgeresultater leveres tilbage til brugeren.
- Overvejer altid ganske nøje, hvordan oplysninger som f.eks. personlige interesser, profilbillede, civilstand og religion kan påvirke fremtidig karriere.

HVAD VILLE FORDELEN VÆRE, HVIS JEG/VI STYRKEDE DENNE KOMPETENCE?

---

1. Vi kan bedre sammenholde relevant information fra flere forskellige kilder forud for en beslutning.
2. Vi kan undgå at drage konklusioner baseret på fejlagtige kilder.
3. Vi kan bedre vurdere kildens troværdighed, konteksten og værdien af information.
4. Vi kan bedre forstå den indflydelse digitale medier og internettet har på vores organisation.
5. Vi bliver mindre sårbare overfor phishing, falske reklamer, inficerede websites.
6. Vi kan forholde os mere kritisk til søgeresultater og lettere sortere mellem dem. F.eks. viden om at resultater baseres på tidligere klik, cookies og profiler.

HVAD KAN JEG KONKRET GØRE FOR AT STYRKE DENNE KOMPETENCE?

---

1. Jeg vil undersøge et produkt, som vi overvejer at købe ved at se produktinformation fra leverandør, læse ekspertvurderinger samt anmeldelser fra almindelige forbrugere. Herefter vil jeg danne mig et samlet indtryk. [Link](#)
2. Jeg vil finde nogle troværdige kilder på et relevant område og 'følge' disse. F.eks. på Twitter, LinkedIn eller RSS feed fra relevante medier.
3. Jeg vil øve mig på intuitivt at afdække, hvem kilden er, hvornår den er skrevet, hvor den er produceret, og hvorfor den er lavet. Så kan jeg hurtigt vurdere materialets værdi.
4. Jeg vil forholde mig til, at min kommunikation kan blive mødt med samme kritiske øjne, som jeg selv læser med. Tilføj f.eks. afsender, dato, forfatter og geografisk placering.
5. Jeg vil være i stand til at undersøge, hvem der er ejer af et domænenavn og dermed er virkelige afsender på informationen. F.eks. ved at slå domænet op på whois. [Link](#)

4. SELVBETJENING

Evne og lyst til at opsøge og drage nytte af selvbetjeningsløsninger på nettet

EKSEMPLER PÅ SELVBETJENING

- Kigger altid først efter en online selvbetjeningsløsning (f.eks. tidsbestilling eller køb af billetter) før du ringer eller møder op personligt.
- Kan f.eks. foretage adresseændring, ansøgning om sundhedskort, tidsbestilling hos tandlæge eller betale regning i netbank.
- Føler tryk ved brug af f.eks. kreditkortoplysninger, NemID eller cpr-nummer.

HVAD VILLE FORDELEN VÆRE, HVIS JEG/VI STYRKEDE DENNE KOMPETENCE?

---

1. Vi kan blive bedre til at indtænke og tilbyde mulige selvbetjeningsløsninger til vores egne kunder, deltagere eller borgere.
2. Vi kan spare tid ved selv at anvende online selvbetjening frem for at vente i telefonkø eller brev med posten.
3. Vi kan blive en rollemodel for digitalisering ved selv at bruge de digitale værktøjer og gå foran.
4. Vi kan forenkle planlægning, da vi kan få svar på forespørgsler her og nu.
5. Vi kan bedre forstå kunders, borgeres eller deltageres frustrationer og lede dem på rette vej, når vi selv proaktivt anvender selvbetjeningsløsninger.

HVAD KAN JEG KONKRET GØRE FOR AT STYRKE DENNE KOMPETENCE?

---

1. Jeg vil være proaktiv på alle selvbetjeningsløsninger, så jeg får et selvkritisk blik på vores egne selvbetjeningsløsninger.
2. Jeg vil lave en liste over mulige og relevante selvbetjeningsløsninger, som jeg personligt kan drage fordel af at bruge. F.eks. lægeskift, rejsekort, forsikringsanmeldelser mv.
3. Jeg vil afprøve en ny selvbetjeningsløsning, hvor jeg med fordel kan spare tid. F.eks. tidsbestilling hos lægen.
4. Jeg vil forsøge at væbne mig med større tålmodighed næste gang jeg skal anvende en selvbetjeningsløsning.
5. Næste gang jeg møder et problem med selvbetjening, vil jeg forsøge at finde ud af problemet, før jeg ringer. F.eks. prøve med en anden browser.
6. Jeg vil opdatere min browser og styresystem, så det er kompatibelt og sikkert.

5. AKTIV DELTAGELSE

Evne til og interesse for at gøre brug af, udtrykke meninger eller på anden måde aktivt bidrage til digitale miljøer, professionelt netværk eller organisationens intranet

EKSEMPLER PÅ AKTIV DELTAGELSE

- Kommenterer f.eks. ofte på en avisartikel, skriver på en blog, deler på sociale medier eller indgår aktivt i et professionelt netværk.
- Kender f.eks. faglige eller sociale netværk som Meetup, Pinterest, Flickr, LinkedIn, Blogster, Youtube og Twitter.
- Forstår internettets muligheder på godt og ondt for at debattere og sprede politiske budskaber. F.eks. virale medier.

HVAD VILLE FORDELEN VÆRE, HVIS JEG/VI STYRKEDE DENNE KOMPETENCE?

1. Vi kan blive mere synlige i offentligheden. Det åbner døre for nye netværk og journalister får lettere ved at finde os.
2. Vi kan blive bedre til at imødekomme kritik fra borgere, kunder eller deltagere på en konstruktiv og dialogorienteret måde.
3. Vi kan skabe større opmærksomhed omkring vores ydelser, faglighed og hvordan vi arbejder.
4. Vi kan blive bedre til at videndele mellem kollegaerne. F.eks. en wiki hvor vi frit deler problemer og løsninger.
5. Vi kan få hurtigere adgang til ny viden og gode råd.
6. Vi er vidende om de mest populære teknologier, og hvilke medier relevante samfundsgrupper anvender.

HVAD KAN JEG KONKRET GØRE FOR AT STYRKE DENNE KOMPETENCE?

1. Jeg vil prøve at deltage i et online professionelt eller socialt netværk, hvor jeg deler min holdning og viden med andre om et emne. [Link](#)
2. Jeg vil lave en video, artikel eller podcast, som jeg deler på et relevant forum.
3. Jeg vil spørge gode venner og kollegaer om feedback på det, jeg deler. Bliver det opfattet af andre, som det var tiltænkt? F.eks. om det opfattes humoristisk, ironisk, veldokumenteret, følelsesladet, overbevisende eller andet.
4. Jeg vil evaluere gruppen og forsøge at identificere humor, viden, sprog og argumenter. Det kan skabe større empati og forståelse for de mennesker, jeg er i dialog med.
5. Når jeg får brug for feedback eller ikke kan finde svar på et spørgsmål, så vil jeg spørge i et seriøst online forum, der debatterer sådanne emner.
6. Jeg vil være mere aktivt deltagende på vores intranet, holde mig opdateret og kommentere, således at de andre oplever at blive set og hørt.

6. SAMARBEJDE

Evne til at bruge teknologier og medier til teamwork, koordinering og samarbejdsprocesser

EKSEMPLER PÅ SAMARBEJDE

- Kender principper for digitale samarbejder og forstår at koordinere et projekt i samarbejde med et team.
- Kan f.eks. skrive en e-mail hurtigt, formidle betydningen klart og undgå misforståelser.
- Er f.eks. dygtig til at udtrykke en holdning eller følelse til modtageren ved at give en tekst en bestemt tone.

HVAD VILLE FORDELEN VÆRE, HVIS JEG/VI STYRKEDE DENNE KOMPETENCE?

---

1. Vi kan forbedre vores samarbejde og dialog med samarbejdspartnere, erhvervsliv, brugere og borgere – også på tværs af nationale grænser.
2. Vi kan mindske udfordringer, misforståelser og mistillid mellem kollegaer, der kan være forårsaget af et digitaliseret arbejdsliv.
3. Det kan blive lettere for os at etablere et mere fleksibelt og mobilt arbejdsliv.
4. Vi kan forbedre vores evne til at videndele og tilgå viden, når det passer den enkelte.
5. Vi kan reducere rejsetid til og fra møder.
6. Vi kan etablere en mere grøn profil (miljø) ved at spare papir og mindske transport.

HVAD KAN JEG KONKRET GØRE FOR AT STYRKE DENNE KOMPETENCE?

---

1. Jeg vil i fællesskab med mine nærmeste kollegaer udarbejde nogle spilleregler for, hvordan vi bruger teknologien til at forbedre vores samarbejde.
2. Jeg vil sikre at mødes med virtuelle samarbejdspartnere fysisk som minimum hver 6. måned.
3. Jeg vil arbejde for, at vi har det bedste værktøj til digitalt samarbejde.
4. Jeg vil arbejde for, at IT infrastruktur og retningslinjer understøtter et digitalt samarbejde. F.eks. rettigheder til at installere redigeringsværktøjer, flash eller ny browser.
5. Jeg vil afprøve forskellige kommunikationskanaler (f.eks. Messenger, Skype, Google talk) til forskellige formål (f.eks. møder, aftaler, beslutninger, diskussioner).
6. Jeg vil tage højde for den gode balance mellem implementering af ny teknologi og organisationens digitale modenhed, inden jeg indkøber ny teknologi.

7. SOCIAL BEVIDSTHED

Evne til at afstemme adfærd, tone og sprog ift. konteksten og sociale relationer samt at være bevidst om teknologiens indflydelse på kommunikationen

EKSEMPLER PÅ SOCIAL BEVIDSTHED

- Er f.eks. dygtig til at skræddersy sprog, slang, billedtyper, farver eller multimedie i forhold til modtageren.
- Har sans for indlevelse i andres følelser, tanker og holdninger (også selvom du aldrig har mødt dem ansigt til ansigt).
- Har på forhånd taget stilling til, hvordan du vil reagere på en stødende kommentar eller en uhøflig e-mail.

HVAD VILLE FORDELEN VÆRE, HVIS JEG/VI STYRKEDE DENNE KOMPETENCE?

---

1. Vi kan styrke en positiv organisationskultur internt i organisationen. F.eks. øge social tilknytning, trivsel og reducere konflikter mellem medarbejderne.
2. Vi bliver bedre til at kommunikere og samarbejde med andre via teknologier.
3. Vi øger vores opmærksomhed på etiske principper i vores digitale kommunikation.
4. Vi reducerer risikoen for at havne i en mediestorm og øge evnen til at håndtere det.
5. Vi kan fremme vores omgangstone og stemning. Det vil også smitte positivt af på organisationens ansigt udadtil.
6. Vi kan skabe mere positiv, konstruktiv og værdiskabende dialog med samarbejdspartnere, borgere eller kunder.

HVAD KAN JEG KONKRET GØRE FOR AT STYRKE DENNE KOMPETENCE?

---

1. Jeg vil tage stilling til (og evt. nedskrive), hvordan jeg ønsker at håndtere situationer, hvor jeg bliver presset, provokeret eller udstillet – før jeg står i den situation.
2. Jeg vil overveje nøje, hvilket medie jeg bør anvende, så modtageren bedst muligt forstår min hensigt.
3. Jeg vil lære fra mine kollegaer ved at spørge om deres personlige grænser, og hvad de gør, når den overskrides.
4. Jeg vil evaluere modtagerne og forsøge at identificere humor, viden, sprog og argumenter. Det kan etablere empati og forståelse for de mennesker, jeg er i dialog med.
5. Jeg vil øve mig på at skrive, så det kan tåle at blive læst af alle – ikke kun modtageren.
6. Jeg vil tage initiativ til, at vi på et personalemøde får talt om netetik og god digital dannelse, så vi får fælles fodslag omkring god og dårlig stil.

8. VALG AF MEDIE

Evne til at interagere gennem en bred vifte af digitale platforme, samt at være i stand til at vælge det bedste medie til at kommunikere med en specifik modtager eller gruppe

EKSEMPLER PÅ VALG AF MEDIE

- Forstår f.eks. de forskellige styrker og svagheder ved kommunikationsteknologi som telefon, e-mail, chat, videokonference og sms.
- I nogle tilfælde kan et billede fortælle mere end tusind ord. I andre tilfælde er det bedste medie f.eks. en kort video.
- Undersøger altid de regler man skal acceptere for at kunne bruge en online tjeneste (f.eks. vilkår for brugen af e-boks).

HVAD VILLE FORDELEN VÆRE, HVIS JEG/VI STYRKEDE DENNE KOMPETENCE?

---

1. Vi kan vælge det mest relevante digitale værktøj ift. den opgave, der skal løses.
2. Vi kan reducere antallet af e-mails internt i vores organisation.
3. Vi kan mindske misforståelser og mistillid, der lettere kan opstå på baggrund af skriftlig kommunikation.
4. Ved fælles konsensus for anvendelse af medier kan vi øge vores evne til at videndele.
5. Vi kan sikre fremtidig kompatibilitet ved at vælge medier med åbne datastandarder.
6. Vi kan kvalificeret vælge teknologi, der har en bred skare af leverandører, så vi ikke bliver bundet til enkeltstående udbydere.

HVAD KAN JEG KONKRET GØRE FOR AT STYRKE DENNE KOMPETENCE?

---

1. Jeg vil begynde at ringe eller møde op ansigt-til-ansigt, når jeg oplever at en samtale bevæger sig i en konfliktorienteret retning.
2. Jeg vil afprøve forskellige kommunikationskanaler (f.eks. Messenger, Skype, Google talk) til forskellige formål (f.eks. møder, aftaler, beslutninger, diskussioner).
3. Jeg vil lære forskellige digitale enheder (f.eks. smartphone, tablet) at kende, så jeg udvider mine muligheder for medievalg.
4. Jeg vil forholde mig åbent til at nye teknologier kan være bedre til at løse bestemte opgaver.
5. Jeg vil sætte mig ind i kommunikative styrker og svagheder ved digitale medier. F.eks. synkrone versus asynkrone, en-til-en versus en-til-mange.

9. PRODUKTION OG DELING

Evne til at skabe, sammensætte dele og modificere indhold i mange forskellige formater. F.eks. billeder, tekst, video eller lyd

EKSEMPLER PÅ PRODUKTION OG DELING

- Kan f.eks. redigere billeder, videoer, tekst eller lyd i programmer som Photoshop, Final Cut eller Word.
- Kan finde glæde ved at skabe et produkt, der udelukkende er digitalt. F.eks. et billede, musik eller video.
- Kan formatere og gemme et billede i det mest passende format (f.eks. jpg, png eller raw).

HVAD VILLE FORDELEN VÆRE, HVIS JEG/VI STYRKEDE DENNE KOMPETENCE?

---

1. Det kan lette vores videndeling og muliggøre mere målrettet kommunikation, når information kan præsenteres i forskellige former frem for altid i tekstform.
2. Vi kan præsentere materiale, der er originalt og vækker opmærksomhed.
3. Vi kan omdanne vores skriftlige vejledninger, undervisningsmateriale eller artikler til videopræsentationer eller anden e-læring.
4. At få lettere ved at lære nye medier, online services eller programmer ved at prøve dem. Så bliver det nemmere at afprøve nye systemer.
5. Vi kan blive mindre afhængige af eksterne konsulenter til at producere grafisk materiale ved at integrere kompetencen in-house.
6. Jeg er fri til at kommunikere på nøjagtigt den måde, jeg selv ønsker, frem for at skulle have andre til at fortolke mine ønsker.

HVAD KAN JEG KONKRET GØRE FOR AT STYRKE DENNE KOMPETENCE?

---

1. Jeg vil overveje hvilket multimedie, der bedst understøtter mit materiale og kan gøre det interessant for modtageren.
2. Jeg vil lære at lave mindmaps, diagrammer eller andre grafiske illustrationer, som kan styrke kommunikationen. F.eks. i Xmind, Excel eller Google Forms.
3. Jeg vil downloade et program, der understøtter redigering af lyd, billede eller video. F.eks. Picasa, Movie Maker osv.
4. Jeg vil undersøge vores designguide, så vi sikrer et fælles grafisk udtryk.
5. Jeg vil efterspørge feedback fra kollegaer på mit materiale, før jeg publicerer det.
6. Jeg vil undersøge åbne datastandarder, så jeg sikrer, at alle kan åbne mit materiale.

10. DIGITAL UDFORSKNING

Evne og vilje til at holde sig opdateret med den teknologiske udvikling og udforske nye digitale muligheder

EKSEMPLER PÅ DIGITAL UDFORSKNING

- Er f.eks. nysgerrig efter nye smartphones på markedet, elsker at tale om nye gadgets eller teknologiske landvindinger.
- Har det fint med konstant fornyelse af software og digitale enheder og kan samtidig undgå irritation eller stress.
- Er f.eks. hurtigt til at lære at bruge nye digitale enheder, online tjenester eller software.

HVAD VILLE FORDELEN VÆRE, HVIS JEG/VI STYRKEDE DENNE KOMPETENCE?

---

1. Vi bliver bedre til at selektere mellem og fravælge de mange digitale muligheder.
2. Vi bliver bedre til at tage initiativ til at digitalisere på eget fagområde.
3. Vi har et mindsæt, hvor teknologi kontinuerligt indtænkes i daglige processer.
4. Vi kender til ny teknologi, der øger effektivitet, reducerer omkostninger eller letter trivielt arbejde i det daglige.
5. Vi kan blive bedre til at gennemskue hvilke teknologiske landvindinger, der kan få stor betydning for organisationen.
6. Vi kan anse teknologi som et middel til forbedring af eksisterende løsninger frem for en forhindring.
7. Vi kan etablere en positiv men også realistisk holdning til både fordele og ulemper knyttet til digitalisering.

HVAD KAN JEG KONKRET GØRE FOR AT STYRKE DENNE KOMPETENCE?

---

1. Jeg vil blive en del af et netværk, hvor der udveksles nyheder, som ikke når de store magasiner eller aviser. F.eks. Twitter, Tumblr eller Reddit.
2. Jeg vil holde mig opdateret ved dagligt at læse it-nyheder. F.eks. på Version2 og Computerworld.
3. Jeg vil finde og sætte mig ind i et nyt program hver måned. F.eks. Podio, Google Apps eller Prezi.
4. Jeg vil udforske mulige relevante former for e-læring. F.eks. TedTalks, Youtube eller ekurser.nu.
5. Jeg vil tilmelde mig en tech-konference.
6. Jeg vil tilmelde mig RSS-feeds fra sider, som jeg finder troværdige og omhandler teknologi, som jeg finder relevant eller interessant.

11. AUTOMATISERING

Evne til at modificere eller skabe digitale løsninger, der helt eller delvist kan automatisere og udføre en opgave

EKSEMPLER PÅ AUTOMATISERING

- Forstår f.eks. hvornår et obligatorisk kursus kan erstattes med mere fleksibel e-læring eller erstatte et ugentligt møde med en videokonference.
- Har kendskab til processen, der fører fra et koncept over programmering og til et færdigt stykke software.
- Kan gøre brug af databaser som Excel, MySQL, Microsoft Access eller Oracle til at lagre data, når det er relevant.

HVAD VILLE FORDELEN VÆRE, HVIS JEG/VI STYRKEDE DENNE KOMPETENCE?

---

1. Vi får flere realistiske ideer til, hvilke trivielle arbejdsprocesser, der med fordel kan digitaliseres og automatiseres.
2. Vi kan skabe bedre dialog med it-afdelingen. Det bliver lettere at beskrive ønsker, problemer og fejl, når vi kender de rette begreber.
3. Vi får bedre forståelse af tidsramme (og dermed budget) forud for implementering af nye systemer.
4. Vi bliver i stand til at forudse og imødekomme problemer og spørgsmål i et udviklingsforløb. F.eks. fra leverandører eller brugere.
5. Vi bliver klædt bedre på til at forstå, hvilke tekniske ændringer der er ligetil, og hvilke der er enormt ressourcekrævende.
6. Vi øger vores kompetence i en forhandlingssituation med eksterne leverandører, så de ikke løber om hjørner med os.

HVAD KAN JEG KONKRET GØRE FOR AT STYRKE DENNE KOMPETENCE?

---

1. Jeg vil undersøge, hvordan en typisk softwareudviklingsproces foregår. F.eks. agile processer.
2. Jeg vil tale med en softwareudvikler omkring, hvilke udfordringer de oftest møder, når de modtager en ny opgave.
3. Jeg vil undersøge, hvorfor et kommentarsystem på et website tager meget længere tid at udvikle end statisk tekst.
4. Jeg vil finde ud af, hvad en programmør konkret skal skrive for at løse en opgave.
5. Jeg vil lave en simpel hjemmeside, så jeg får bedre forståelse for, hvordan udvikling foregår. Jeg kan følge en af de mange læringsprogrammer. [Link](#)
6. Jeg vil i samarbejde med kollegaer fremlægge en idé for ledelsen, der kan automatisere en proces og spare tid i hverdagen.

12. KONFIGURATION

Evne til at justere applikationer og enheder til egne personlige præferencer samt løse tekniske problemer eller opgaver

EKSEMPLER PÅ KONFIGURATION

- Forstår sammenhængen mellem elementer såsom CPU, ram, bundkort, kabler (f.eks. hdmi) og netværksrouter.
- Er ikke bange for at prøve ting af uden at vide på forhånd, hvad der præcis kommer til at ske (f.eks. når en printer ikke vil printe).
- Bliver ikke alt for frustreret eller giver op, når der opstår et teknisk problem.

HVAD VILLE FORDELEN VÆRE, HVIS JEG/VI STYRKEDE DENNE KOMPETENCE?

---

1. Vi kan selv løse praktiske digitale problemer. F.eks. sammenkoble højttalere, projektor og PC med de rette kabler. Det kan mindske presset på it-afdelingen.
2. Vi kan udnytte det fulde potentiale ved vores eksisterende it-systemer. F.eks. på smartboards eller iPads.
3. Vi kan beskrive ønsker, problemer og fejl på digitale enheder, så vi har bedre og hurtigere dialog med it-afdelingen.
4. Vi kender mulighederne og kan opsætte vores digitale miljø efter personlige præferencer, der skaber størst tryk og mest personlig effektivitet.
5. Vi kan selv diagnosticere et problem, søge en løsning og implementere denne.
6. Vi kan sørge for at backup, versionsstyring og historik automatiseres.

HVAD KAN JEG KONKRET GØRE FOR AT STYRKE DENNE KOMPETENCE?

---

1. Jeg vil installere nogle plugins i min browser, der kan lette min arbejdsdag. Det kan f.eks. være et plugin, der fjerner alle reklamer fra en hjemmeside (adblocker).
2. Jeg vil finde ud af, hvor og hvordan jeg får hjælp, hvis jeg møder et teknisk problem, som jeg ikke kan løse.
3. Jeg vil finde ud af navn og funktion på det mest essentielle hardware. F.eks. CPU, ram, harddisk eller hdmi.
4. Jeg vil væbne mig med en god portion tålmodighed næste gang, jeg støder på et teknisk problem og forsøge at løse problemet selv.
5. Jeg vil undersøge, hvilke rettigheder jeg har til at konfigurere mine personlige redskaber. F.eks. hvilke konfigurationer der først skal godkendes hos it-afdelingen.

13. JURA

Viden omkring gældende love og licenser for digital adfærd, information og indhold

EKSEMPLER PÅ JURA

- Kender til lov om markedsføring, rygter, spam, copyright, trusler, diskrimination, private fotos eller spekulationer på nettet.
- Tjekker f.eks. at du har rettigheden til et billede, inden du bruger det til noget.
- Ved hvornår f.eks. trusler, chikane, mobning, rygtespredning og hemmeligheder går fra det irriterende til det ulovlige.

HVAD VILLE FORDELEN VÆRE, HVIS JEG/VI STYRKEDE DENNE KOMPETENCE?

---

1. Vi kan reducere risikoen for, at vi uvidende kommer til at overtræde loven.
2. Vi kender vores rettigheder og den korrekte procedure, når andre uretmæssigt anvender vores digitale materiale (f.eks. vores billeder eller artikler).
3. Vi ved, i hvilke situationer vi bør kontakte og anmelde det til politiet.
4. Vi kan udvikle mere tillid til online videndeling, handel og selvbetjening, når vi kender vores rettigheder.
5. Vi kan øge vores viden om, hvad vores data på digitale tjenester må blive brugt til.
6. Vi kan finde og identificere materiale på internettet, som vi frit og gratis selv kan anvende.
7. Vi kan bearbejde, videreudvikle og dele viden under forskellige licenser. F.eks. creative commons, public domain eller copyright.

HVAD KAN JEG KONKRET GØRE FOR AT STYRKE DENNE KOMPETENCE?

---

1. Jeg vil undersøge, hvad ophavsret går ud på, så jeg kan overholde gældende lovgivning.
2. Jeg vil læse 'vilkår og betingelser' for vores mest anvendte systemer, så jeg ved, hvad vores data præcis bruges til.
3. Jeg vil udforske, hvor og hvordan jeg lovligt og hensigtsmæssigt kan opbevare personfølsomme data.
4. Jeg vil tjekke vores offentlige digitale materiale og sikre, at vi kun bruger ressourcer, vi selv ejer (f.eks. på vores hjemmeside eller foldere).
5. Jeg vil undersøge den hårfine balance mellem, hvornår en digital kommentar er stødende og provokerende, og hvornår den er direkte ulovlig.
6. Jeg vil lære om, hvordan ophavsret kan håndhæves i et digitalt univers. [Link](#).

14. HÅNDTERING AF IDENTITET

Evne til at overvåge og beskytte sine personlige oplysninger på nettet samt forstå konsekvenserne af egne og andres personlige digitale fodspor

EKSEMPLER PÅ HÅNDTERING AF IDENTITET

- Forstår f.eks. hvordan kritik eller komplimenter af andre mennesker eller organisationer i et offentligt rum kan påvirke disse.
- Kan søge og finde personoplysninger som profilfoto, tidligere kommentarer, adresse, job, uddannelse mv.
- Overvejer altid ganske nøje, hvordan personlige oplysninger som f.eks. profilbillede, civilstand, politisk standpunkt og religion kan påvirke fremtidig karriere.

HVAD VILLE FORDELEN VÆRE, HVIS JEG/VI STYRKEDE DENNE KOMPETENCE?

1. Vi kan sørge for, at vores organisation har en lang række positive digitale fodspor, der tyder på en god og sund arbejdsplads.
2. Vi kan mindske frygt for online videndeling, handel og selvbetjening, hvis vi er trygge ved håndtering af vores private data.
3. Vi kan reducere risikoen for identitetstyveri.
4. Vi tør afprøve nye digitale muligheder uden frygt for digitale fodspor.
5. Vi kan øge bevidstheden, om hvordan vores personlige digitale identitet og adfærd påvirker vores arbejdsplads.

HVAD KAN JEG KONKRET GØRE FOR AT STYRKE DENNE KOMPETENCE?

1. Jeg vil undersøge, om vi allerede har nogle retningslinjer for, hvordan jeg skal håndtere situationer, hvor jeg bliver presset, provokeret, mobbet eller udstillet.
2. Jeg vil sætte privatindstillinger på alle de sociale medier, hvor jeg har en profil.
3. Jeg vil tage stilling til, hvilke personlige oplysninger og billeder, jeg ønsker på internettet.
4. Jeg vil informere mine kollegaer, familie og venner om min personlige grænser.
5. Jeg vil undersøge, hvilke offentlige oplysninger, der er tilgængelige om mig. F.eks. ved at søge på Google eller Pipl.
6. Da vi i fællesskab bidrager til hinandens digitale identitet, vil jeg tage emnet op på næste personalemøde. Det skal være en del af et fælles mindsæt.

15. BESKYTTELSE AF DATA

Evne til at identificere og beskytte følsomme data samt forstå forbundne risici

EKSEMPLER PÅ BESKYTTELSE AF DATA

- Har f.eks. en god vane med at oprette kodeord, hvor der anvendes symboler, tal, store bogstaver samt uden brug af navn på familie eller kæledyr.
- Har metoder til at genkende forsøg på at lokke følsomme data fra dig som f.eks. brugernavn, password eller kreditkortoplysninger.
- Kan f.eks. anvende 2-trins verifikation eller kodeords-beskyttelse af dokumenter samt sikre, at linjen er krypteret, når disse sendes.

HVAD VILLE FORDELEN VÆRE, HVIS JEG/VI STYRKEDE DENNE KOMPETENCE?

---

1. Vi kan mindske risikoen for, at vi bliver narret af falske e-mails, annoncer, netværk, websites mv.
2. Vi kan øge trygheden og tilliden til vores organisation, når vores borgere/kunder ved, at vi har en høj standard af datasikkerhed.
3. Vi kan reducere risikoen for, at en hacker får adgang til vores følsomme data.
4. Vi kan blive bedre til at spotte personfølsom data, som skal beskyttes. F.eks. ved agtindsigt.
5. Vi tør afprøve nye digitale muligheder uden frygt for at eksponere sensitive data.

HVAD KAN JEG KONKRET GØRE FOR AT STYRKE DENNE KOMPETENCE?

---

1. Jeg vil udarbejde et personligt regelsæt for oprettelse af nye kodeord, der er sikre men samtidig nemme for mig at huske.
2. Jeg vil altid tjekke, at linjen er krypteret, før jeg indsender følsomme oplysninger. F.eks. ved at tjekke, at adressen er https (ikke http).
3. Jeg vil lære at indsætte kodeordsbeskyttelse på personfølsomme dokumenter, når jeg e-mailer dem til andre.
4. Jeg vil sætte mig ind i datatilsynets krav til digital opbevaring ift. de personlige oplysninger, som jeg lagrer.
5. Jeg vil som privatperson tage backup af relevante data og gemme et sikkert sted.

16. SUNDHED

Evne til at passe på både sit fysiske og psykiske helbred i en hverdag omgivet af teknologi og medier

EKSEMPLER PÅ SUNDHED

- Kender f.eks. til den mest sunde kropssposition, skærmhøjde, benstilling samt de mest ergonomiske arbejdsredskaber.
- Kender de meste alm. genvejstaster som f.eks. fortryd, søg, screenshot, fed skrift, navigation eller zoom (ctrl +).
- Ved f.eks. at hovedpine, sløret syn eller smerter i hånden kan være tegn på overforbrug.

HVAD VILLE FORDELEN VÆRE, HVIS JEG/VI STYRKEDE DENNE KOMPETENCE?

---

1. Vi kan mindske antallet af sygedage relateret til ensformige arbejdspositioner på vores afdeling.
2. Vi kan reducere stress, der er relateret til teknologi.
3. Vi kan skabe en sund kultur selvom teknologi anvendes i flere og flere arbejdsprocesser.
4. Vi kan få større opmærksomhed på og viden omkring teknologiens indflydelse på miljøet.
5. Vi kan øge vores psykiske og fysiske velbefindende og dermed være mere effektive og glade i hverdagen.

HVAD KAN JEG KONKRET GØRE FOR AT STYRKE DENNE KOMPETENCE?

---

1. Jeg vil søge viden om ergonomiske indstillinger på kontorstol og skrivebord, lysindfald, placering af skærm, mus, tastatur mv. [Link](#)
2. Jeg vil sørge for jævnligt at skifte arbejdsposition, når jeg arbejder. F.eks. ofte stå op.
3. Jeg vil sætte mig ind i, hvordan den mest ergonomiske arbejdsstation kan realiseres på vores kontor mht. budget og plads.
4. Jeg vil mindske brug af musen ved at kende og anvende de mest relevante genvejstaster.
5. Jeg vil tage stilling til, hvordan jeg i praksis kan etablere et fornuftigt og afbalanceret forbrug af medier.
6. Jeg vil tage stilling til, hvordan vi får en sund online kultur i vores organisation.